

LÆRERVEILEDNING

Finn to like

I denne aktiviteten skal elevene lære flere ulike måter å sortere på. Ved hjelp av kort med fantasifigurer får de øve seg på mengder opp til 15 og plassere disse i både stigende og synkende rekkefølge. Aktiviteten er en gruppeaktivitet der elevene må samarbeide om tall og mengder.

Relevante Kompetansemål:

- Utforske tall, mengder og telling i lek, natur, billedkunst, musikk og barnelitteratur.
- Bruke tallsymboler, tallord, tegning og konkrete til å representere tall og mengder på ulike måter og oversette mellom representasjonene.

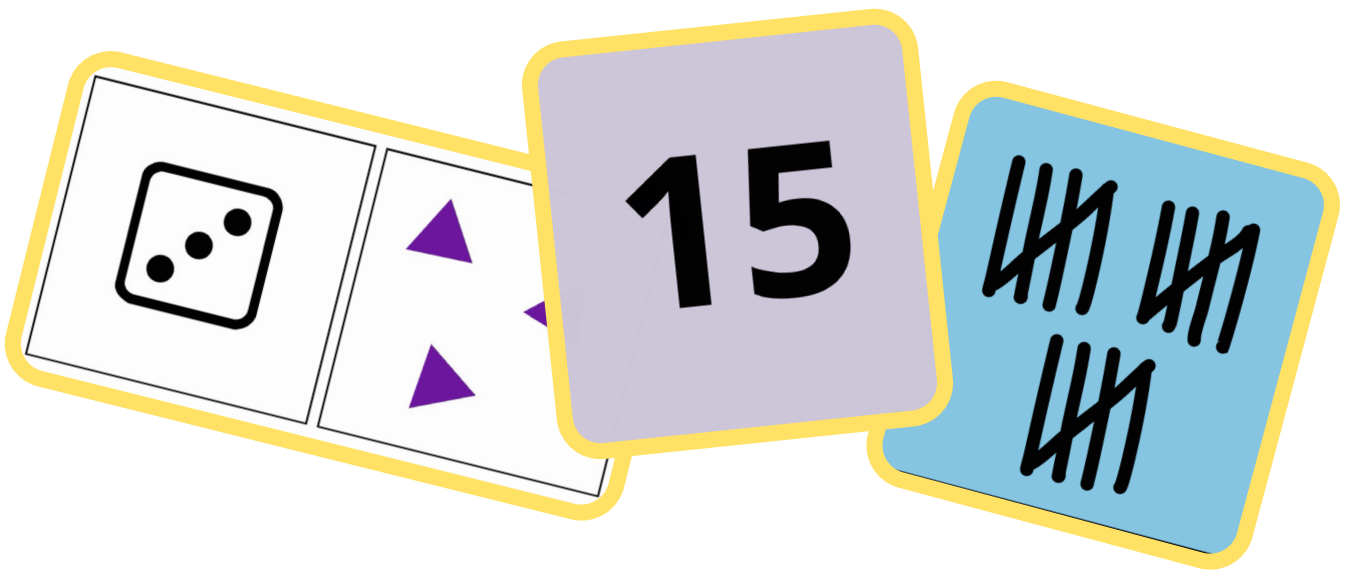
(Udir, LK20)

Læringsmål:

- øve på å gjenkjenne mengder opp til 20
- øve på å telle og holde oversikt over antall
- koble konkrete mengder til riktige sifre
- å snakke med andre om tall og mengder

Hva trengs?

- Aktiviteten gjennomføres best innendørs, med noe plass til gruppearbeid
- Beregnet tid: 45–60 minutter
- Gruppestørrelse: 3–5 elever
- Utstyr per gruppe: Memoryspill fra 1–10 og 11–20, samt uferdige memoryark som elevene kan bruke til å lage sine egne spill med tall fra 1–10

På Kunnskapsfilm finner dere nedlastbare filer med memoryspill og uferdige memoryark som kan skrives ut og klippes til.

Hvordan gjennomføres aktiviteten?

Start gjerne med å samle elevene og vise elevfilmen som hører til aktiviteten. Filmen gir en innføring i hvordan spillet fungerer og kan bidra til å skape motivasjon ved at elevene får se andre barn gjennomføre aktiviteten.

Del 1: Spill memory

Begynn gjerne med en kort felles samtale om reglene i memory. Forklar at målet er å finne to kort som representerer samme tall eller mengde på ulike måter, for eksempel som siffer, prikker, tellestreker eller terningøyne.

Kortene blandes og legges utover med bildesiden ned. Elevene bytter på å snu to kort om gangen. Når en elev snur to kort, må eleven vurdere om kortene representerer samme mengde. Dersom kortene danner et par, får eleven beholde dem og prøve på nytt. Hvis kortene ikke hører sammen, snus de

tilbake, og turen går videre til neste elev. For å finne riktige par må de kjenne igjen mengder og koble sammen ulike representasjoner av tall. Noen mengder kan de gjenkjenne umiddelbart, mens andre må de telle for å kontrollere om kortene hører sammen. Målet er å finne flest mulig par. Den som har samlet flest par når alle kortene er funnet, har vunnet.

Elevene kan deles inn i grupper på 3-5 elever, og hver gruppe får et memoryspill, enten med tall fra 1-10 eller 11-20. Når elevene har fullført spillet, kan de bytte kortbunke slik at de får prøvd både varianten med tall fra 1-10 og den mer utfordrende varianten med tall fra 11-20. Alternativt kan de gå videre til neste del av aktiviteten, der de skal lage sine egne memoryspill. Når de samarbeider og snakker om hvilke kort som passer sammen, får de også satt ord på egen tenkning og begrunnet valgene sine. Dette bidrar til å utvikle elevenes tallforståelse.

Del 2: Lag eget memoryspill

I den andre delen skal elevene lage sine egne memorykort ved å tegne ulike representasjoner av mengder. Elevene får utdelt uferdige memoryark med to ruter ved siden av hverandre. I den ene ruten er et tall eller en mengde allerede representert, mens den andre ruten er tom. Oppgaven er å tegne en mengde i den tomme ruten som tilsvarer tallet eller mengden i den første. For eksempel kan det stå tallet 10 i den ene ruten. Da skal eleven tegne ti av noe i den andre ruten. Elevene kan selv velge hva de vil tegne, så lenge antallet stemmer.

Gjennom denne delen får elevene arbeide aktivt med å representere tall på ulike måter. De må koble sammen siffer og mengde, samtidig som de får øvelse i å telle og kontrollere at antallet de har tegnet, er riktig.

Når kortene er ferdige, kan elevene klippe dem ut og spille memory med spillene de selv har laget. De kan også bytte spill med andre elever. Dersom tiden ikke strekker til, kan de ta med seg arkene hjem og gjøre dem ferdige der.

Felles avslutning

Avslutt gjerne undervisningsøkten med en felles samtale der elevene får dele erfaringer fra aktiviteten. La dem vise eksempler på par de har funnet eller laget, og snakk om hvordan de visste at kortene hørte sammen. Du kan for eksempel spørre elevene om hva de syntes var lett eller vanskelig, om de måtte telle for å finne noen av parene, og om det var noen mengder de kjente igjen med én gang. Som en kort oppsummering kan læreren vise ulike mengder og la elevene fortelle hvilket tall de representerer.

Gjennom aktiviteten får elevene utforske sammenhengen mellom mengde og siffer på flere måter. De øver på å gjenkjenne mengder, både ved å se antallet umiddelbart og ved å telle for å kontrollere. Når de spiller memory og lager egne kort, får de gjentatte erfaringer med å koble sammen ulike representasjoner av tall. Samtidig gir samarbeidet og samtalene underveis elevene mulighet til å forklare hvordan de tenker, noe som er viktig for utviklingen av matematisk forståelse i begynneropplæringen.

Tilpasninger

Under finner du forslag til hvordan aktiviteten kan tilpasses elevenes ulike behov og forutsetninger. Tilpasningene kan brukes både i planleggingen og underveis i gjennomføringen.

- bruk ulike memoryspill: Velg mellom kort med tall og mengder fra 1–10 og 11–20, avhengig av elevenes nivå
- reduser antall kort: Bruk færre kort om gangen for elever som trenger en enklere og mer oversiktlig oppgave
- start i fellesskap: Gjennomfør noen runder med hele klassen før elevene deles inn i mindre grupper
- varier vanskelighetsgraden: Noen elever kan arbeide med tall fra 1–5, mens andre kan utfordres med tall opp til 20
- tilpass arbeidet med egne memorykort: La elevene arbeide med mindre mengder, for eksempel 1–5, eller større mengder dersom de trenger mer utfordring
- sett sammen grupper med ulike styrker: La elevene samarbeide og støtte hverandre i å gjenkjenne, telle og sammenligne mengder